

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 72.

V Ljubljani, v soboto 28. marca 1896.

Letnik XXIV.

Državni zbor.

Dunaj, 27. marca.

Gospodska zbornica.

Pričetkom seje naznani predsednik cesarjevo zahvalo za zbornično sožalje povodom smrti nadvojvode Albrehta Salvatorja in smrt člana grofa Pace. Novi zbornični član grof Thurn-Valsassina stori obljubo.

Grof Stanislaj B a d e n i naznani, da mora vsled imenovanja deželnim maršalom za Galicijo odložiti mandate v raznih odsekih.

Na to poroča grof F a l k e n h a y n v ime politične komisije o zakonu gledé preskrbovanja vojaških vdov in sirot, ki se vsprejme nespremenjen v drugem in tretjem branju.

Grof Kottulinsky poroča o načrtu gledé nastavljenja rudniških nadzornikov in toplo priporoča v toliko spremenjeno predlogo, da rudniški nadzorniki niso podrejeni poljedelskemu ministerstvu, ampak rudniški oblasti.

Princ Schaumburg-Lippe in knez Salm-Reifferscheidt omenjata potrebo pomnožitve rudniških uradnikov, ki naj bi na mestu nadzorovali razna dela in s tem kolikor možno preprečili razne nezgode, ki se pogostokrat pripetijo vsled malomarnosti in nedostatnega števila prepotrebnih nadzornikov. Govornika predlagata v tem smislu resolucijo, katera je dala povod poljedelskemu ministru grofu L e d e b u r j u k nekaterim pojasnilom. Minister je poudarjal, da se je predloga v teku časa toliko opilila, da bo popolno ustrezala novodobnim zahtevam.

V pedrobni debati se sprejme predloga v dru-

gem in tretjem branju, kakor tudi gori omenjena resolucija.

Ostale točke dnevnega reda se vsprejmo brez debate in seja zaključi.

Prihodnja seja jutri ob 12. uri.

Poslanska zbornica.

Pričetkom seje predloži železniški minister načrt glede nakupa severno-zahodne in severno-nemške zvezne železnice. Predloga se odloži na željo posl. Kaizla za prihodnjo sejo.

Po prebranju nekaterih došlih peticij preide zbornica na dnevni red.

Posl. N e u b e r poroča v ime gospodarskega odseka o vladni predlogi glede varstva v kupčiji z blagom.

Proti se ogasita posl. H a u c k in E r b, za pa E x n e r in S c h l e s i n g e r.

Poslanec H a u c k opisuje nečuvstvo goljufijo, katera se vedno bolj udomačuje pri prodaji raznega blaga in pri kateri imajo glavno zaslugo židovski špekulantje. Govornik se toraj ne čudi, da prešinja sedanje kroge vedno bolj antisemitski duh, ki je v prvi vrsti poklican, da stori konec neštevilnim sleparijam. Konečno predlaga govornik resolucijo, v kateri se vlada pozivlja, da dela povodom obnovitve pogodbe z Ogersko na to, da se ogerska vlada prisili v dovolitev splošnega zaznamovanja blaga.

Posl. E x n e r zavrača resolucijo predgovornika glede Ogerske ter pripomni, da so ravno ogerski zakoni v tem oziru boljši kakor pa naši. Poslanec govori dalje za spremembo dotičnega kazenskega zakona v toliko, da naj se kaznuje sploh vsaka, bodisi kakoršna koli sleparija pri blagu.

Posl. E r b se strinja s pojasnili predgovornika

in predlaga, naj se ustanove posebna preskuševališča za določitev kakovosti blaga.

Posl. S c h l e s i n g e r odobrava imenovane predloge, obžaluje pa, da ti ne bodo veliko ovirali židovske špekulacije, ker se prekanjeni židje dobro znajo gibati v okviru zakonov.

Pri pedrobni razpravi se vsprejme vladna predloga z resolucijo posl. E r b a.

V nadaljni razpravi sta se po krajši debati vsprejela načrta glede davka proste dobave kame-nega olja in glede nadrobne prodaje blaga. Pri poslednji točki se je vnela burna debata mej židovskimi in antisemitskimi poslanci.

Na to je bilo stavljenih nekaj interpelacij.

Predsednik potem seja zaključi in želi poslan-cem vesele velikonočne praznike ter določi prihodnjo sejo na 14. aprila z nastopnim dnevnim redom: Prvo branje načrta glede nakupa zgoraj omenjenih železnic in poročilo budgetnega odseka o načrtu glede določb o pokojninah civilnih državnih urad-nikov.

„Glasbena Matica“ na Dunaju.

Dunaj, 26. marca.

IV.

Lepi dnevi v Aranju-u so minuli z današnjo 11. dopoldnevno uro. Ze okoli 9. ure zjutraj zbrali so se odpotujoči gosti v restavraciji južnega kolo-dvora k skupnemu zajutreku, da se utrdé za daljno vožnjo v domovino.

Kak razloček med čutom ob prihodu in sedaj ob odhodu? Prej bil je čut negotovosti, kateri je gotovo čestokrat bolj mučen, nego najhujša goto-vost, čut osamelosti med tujci v dalnji deželi — se-daj pa pri odhodu napolnjeval je slovenske pevce

LISTEK.

O smrti očetovi.

(Spisal Kdorkoli.)

(Dalje.)

Na strani ob odru je klečala suha starka s svitlo, koščeno brado in dolgim tankim nosom. Ostalega obličja ni bilo videti, kajti zavito je bilo v staro, črnkasto ruto, na kateri so cvetele v nekda-njih časih lepe, živorudeče rože, sedaj popolnoma ovenele. Hitro je premikala svoje ustnice in mom-ljala neko staro molitev za mrtve. Nisem je dobro slišal, in le zdaj pa zdaj sem vjel kako besedico, kakor: „Te verne dušice... k angeljem in tem ljubim svetnikom božjim... ino nas pripelji v sveti raj, ki ga nam vsem Bog daj in prečista...“. Za-daj pa so klečale še druge ženske, žalostno zibale z glavami, druga drugi pošepetavale Bog zna kaj in molile. Vsak hip je prišla notri kaka nova oseba, stopila natihoma in resno k odru in pokropila mrtvo truplo z oljno vejico, ležečo na krožniku. Nato je pokleknila, prekižala se in molila za rajnega.

Ščasoma se je soba izpraznila. Le malo jih je ostalo notri. To so bili tisti, ki so mislili ostati pri mrliču čez noč. Starica se je vzdignila in prišla sest na malo klopico blizu mene. Zdaj mi je bilo mo-goče videti bolj natanko v njeno velo obličje, drobne sive oči, nisko čelo in suhi vrat. Telo ji je bilo tsnjeno, prsi prazne in gladke. Zob ni imela več,

kajti nekatere zmrvljene škrbine, ki so se tu pa tam zablistale v njenem govorjenju, bi se prav za prav ne smele imenovati zobje. Zato je bil njen glas nekako piskajoč, tenak in slab.

„Zdaj so gospod že v nebesih,“ dejala je neka bledolična ženska poleg starke. — „Bog jim daj dobro!“

„Kaj govoriš Simonovka!“ zavrnila jo je starka. „Kaj ne veš, da je duša ranjcega gospoda še mej nami! Ločila se bode šele takrat od zemlje, kadar poreko gospod župnik: in pace! ko bodo vrgli tri-krat prsti v grob.“

Vse navzoče ženske so se obrnile pozorno v bedno starico. Ta pa je nadaljevala:

„Duša se loči strašno težko od telesa, dušice moje krščanske. Zakaj duša ljubi telo, v katerem je dobro delala in grešila.“

„Potem pa bi ne smelo naše telo biti kazno-vano, če greši duša,“ opazila je bleđa ženska.

„Duša sama,“ nadaljevala je starka mirno, „bi ne mogla grešiti, da ni telesa. Kri naša je, ki greši, a duši je mogoče ustavljati se hudemu nagnenju. Če pa ona dovoli v greh, se pregreši; in zato bo naše telo prišlo z dušo vred ali v nebeski raj k lju-bim angeljem in svetnikom božjim in prečisti De-vici Mariji, ali pa bo vekomaj pogubljen.“

Ženske so poslušale starko, da se niti dihati niso upale; v njihovih temnih očeh se je izražal strah in groza.

„A kaj vi mislite, mati,“ dejala je jedna izmej

njih, „ali se nas ne bo Bog prav nič usmilil, kadar bo poslednja sodba?“

„O, Bog je neskončno usmiljen,“ odgovorila je stara žena in nagubančila nizko čelo, „on da člo-veku pripomočkov, da se obvaruje slabega, samo če se človek ne zoperstavlja milosti božji. O, nam je dobro! Mi se lahko spokorimo, če smo grešili, a skušnjave niso tako velike, da bi jih ne mogli pre-magati. Seveda, kadar človek umrje in se loči duša od telesa, takrat je prepozno delati pokoro. Pa ven-der, še potlej lahko molimo drug za drugega. Ali za tiste ljudi, ki pridejo za nami in ki bodo živeli v tistih strašnih časih, za tiste bode hudo-o-o!“

„Ali res?“ zašepetale so poslušalke z zategnje-nim glasom.

„Kdaj pa bodo prišli tisti časi, ali kmalu mati?“ vprašala je bleđa ženska.

Starka jo je pogledala po strani kvišku, zmajala z rameni in zgrbančila usta.

„V Sembiljinih knjigah se bere,“ je dejala, „a jaz tega ne vem. No, kralj Matjaž takrat že ne bo več kraljeval. Tisti srečni časi bodo minuli.“

„A kdaj bo kraljeval... ta kralj Matjaž?“

„Najprej bodo hudi, hudi časi: draginja, po-tresi, povodnji, vojske, kuga. Brat bo šel zoper brata, oče zoper sina, sin zoper očeta. Reke bodo krvave od prelite krvi. A takrat... pride kralj Matjaž s svojo vojsko. In bo premagal ves svet. In bo jeden Bog, jedna vera, jeden kralj... Toda ljudij bo takrat zelo malo na svetu. Da, celo do tega bo

5 8 15 m. M. M. Pen

in njih tovariše čut zadobljene zmage, čut priznanja in simpatije, katero so si Ljubljanci v obilni meri tukaj pridobili, tako da se sedaj razhajajo kot prijatelji od dragih prijateljev. Tu je bilo videti obilo poslavljanja, čestitanja, zahvale, vabila in drugih dokazov prirske radosti!

Toda za odhod določena ura se je približala, gostje se zberó pred vlakom na peronu, g. dvorni svetnik Suklje se poslovi v imenu dunajskih meščanov in tu živečih slovenskih rojakov od ljubljanskih gostov, izročujoč jim tisoč pozdravov premili domovini in vrlim nje sinovom, moški zbor zapoje pesmico z žalostnim refrénom: „Nazaj nas več ne bo“ in vlak se je začel pomikati proti domu. Res da smo vpili „živijo“ in „slava“, res da so nam gostje z robei in rokami vesele pozdrave pošiljali, toda menim, da se ne motim, če trdim, da je bilo v srcu vendar le vsakemu jako jako težko; nam, ki smo tukaj ostali, bilo je milo, ko smo gledali za njimi, ki so proslavili slovensko ime pred svetom, a tudi onim, ki so hiteli proti domu, se je gotovo inako storilo, zapuščajoč torišče slavne zmage.

K sklepu le še par besedi. Dunajski Slovenci doživeli smo v teh dneh nepričakovan pojav s strani dunajskih časopisov. Liberalni časopisi so bili nastopu „Glasbene Matice“ jako simpatični, med tem ko se kaj jednecega o protiliberalnih ne more trditi. „Neues Wiener Tagblatt“ kar naravnost obžaluje, da je bilo treba še le te grozne katastrofe, da je Dunaj zaslišal zvonke biserne glasove kranjskih pevk, in si želi, da bi jih bilo mogoče večkrat slišati. „Fremdenblatt“ prinaša je najširša, toplo nadihnena poročila o koncertih.

„Neue Freie Presse“ čestokrat prelepo piše o naših vrljih pevcih, med drugimi poroča tudi nastopno epizodo o prvem koncertu: Die Krainerinnen sind trotz ihres lebenslustigen Temperaments sehr religiös. Und so haben denn auch die Laibacher Sängerrinnen, bevor und während sie den Saal betraten, alle sich bekreuzt. Gesungen haben sie dann reizend, und das Angstgefühl war bald überwunden, nachdem der erste Beifall erscholl. V tem duhu poroča potem Preša o vsem vspredu prvega in drugega koncerta.

Prireditve takega koncerta na Dunaju, kakoršnega nam je podala „Glasbena Matica“, je vistini dejstvo fenomenalnega pomena. Kdo se ne bi vstrašil težav, ki so se kakorskalni robovi v nebo kipečih gorah temu protivile? Toda „Glasbena Matica“ ima med svojimi udi značaje in kremenite čilosti, tem je bilo vedno pred očmi slovalo: Terret labor — aspice praemium! Slava toraj vrlejš gospej doktor Jenkovej, koja je to prekrasno misel izumela, in se do zadnjega trenutka vsestransko za nje realizacijo trudila; slava ljubljanskemu, slava dunajskemu slavnostnemu odboru; slava osobito plemenitemu deželnemu predsedniku kranjskemu baronu Viktorju Heinu, kateri je s svojo generoziteto vse podjetje krepko pospeševal!

S skromnimi besedami poročal sem na kratko o prvem nastopu kranjskih pevcev na Dunaju; vo-

dilo temu bila mi je sveta knjiga, ki mi velevala: Laudemus viros gloriosos, et parentes nostros in generatione sua; in peritia sua requirantes modos musicos, et narrantes carmina scripturarum: omnes isti generationibus gentis suae gloriam adepti sunt, et in diebus suis habentur in laudibus. Eecus. 44.

Leopold Picigas.

Vrnitev vseučilišnih dijakov iz Belovara.

Iz Zagreba, 19. marca.

Dne 19. marca so prispeli v Zagreb zopet štirje vseučilišni dijaki iz Belovara, kjer so pretrpeli petmesečno kazen radi poznate demonstracije meseca oktobra lanskega leta. Sprejem je bil veličasten, kakor onih prvih pred enim mesecem, kar je bilo opisano v „Slovencu“. Zdaj je tudi sodnijska oblast ravnala pravilno ter pustila zaprte o pravem času na slobodo. Na vseh postajah do Zagreba so bili dijaki sprejemani in pozdravljeni oduševljeno, na zagrebškem kolodvoru pa jih je dočakalo na tisoče ljudij. Vsprejem je bil zares veličasten in dostojen narodne hrvatske ideje. Na tisoče občinstva poje narodno hrvatsko himno „Lijepa naša domovino“, na tisoče grl pozdravlja pred stanovanjem nadvojvode Salvatorja presvitlega cesarja in kralja, iz tisoč grl doni: „Slava Starčeviću in banu Jelačiću“ ter „živio Strossmayer“. Vidi se, da je narod oduševljen in složen za hrvatsko idejo in da pri tej priložnosti ne dela nobene razlike mej političnimi strankami. In ravno to je važen slučaj in najbolji dokaz, da narod hoče v prvem redu slobodno Hrvatsko, očiščeno vseh peg tujstva, posebno onega prekoderavkega. Narod zna ceniti tudi narodno požrtvovalnost ter smatra vseučilišne dijake za mučenike hrvatske ideje. Videlo se je že pri prvem sprejemu, kako je narod oduševljen za omenjene dijake in kako jih drži za pobornike te ideje. Pri drugem sprejemu pa se je omenjena manifestacija še posebno sijajno pokazala. Ta dogodek je najhujši udarec za vse one, ki so sami po časopisih ali pa v deželnem zboru govorili proti omenjenim dogodkom. Zdaj so se mogli prepričati, da je narod odobril čin vseučilišnih dijakov, in da narod tudi noče trpeti, da se še kdaj v bodoče obesi na mestnem okrožju kakšna mažarska zastava, katera po naši državnopravni postavi nima na našem zemljišču mesta. Čudno je seveda sploh, da so morali biti naši dijaki kaznovani, saj so vendar bili v prvem redu krivi tega prestopka oni, ki so razobesili te zastave v klub jasni postavi na hrvatskem zemljišču. Kaj takega so mogli storiti seveda le možje popustljivci, kakoršnih je odgojil današnji zistem preobilno. Taka je večina hrvatskega zbora, taka je današnja gospodska in ves njen aparat, celo obč. in mestna poglav., kar se je zopet očitno pokazalo pri poslednji demonstraciji, katero je izzvala sama nerodnost mestnega redarstva. Do Jelačićevega trga je dospela množica v popolnem redu popevaje narodne domoljubne pesme. Ali tukaj zapro redarji pot ter ne pusté občinstvu

dalje na trg. Svet se ni mogel raziti tako hitro, kakor je redarstvo želelo, in redarji pograbiijo za sablje ter razganjajo narod na vse strani. To ravnanje pa je množico razdražilo ter se z vso silo vspe na Jelačićev trg in dalje po Illici. Začelo se je vpiti „Abzug Mažari in Khuen Hedervary“ in pred stanovanjem poznatega mažarona profesorja Tomašića je kričala vsa množica še posebne glasno „pereat.“ Zdaj je začelo redarstvo kar loviti ljudi po Illici ter jih zapirati, pa se je dogodilo, da je prišlo nekaj čisto nedolžnih v zapor. Tujci, ki so iz bližnjih hotelov gledali ta prizor, so ostro grajali ravnanje naših stražarjev ter popolnoma obsojevali ta nedostojni lov na ljudij. Kolikokrat se gode demonstracije po velikih mestih, mnogo večje in nevarneje, nego je bila omenjena, ali redarstvo ravna s svetom mnogo pristojneje nego je to pri nas. Ni čudno, da je ranjenih tudi nekaj ljudij, pa tudi stražarjev, ki so v svoji gorečnosti rabili orožje, ki ga ni bilo treba. Kakor zadnjič, tako se je naše redarstvo obneslo tudi zdaj prav netaktno in to vse ad majorem gloriam mažaronskega sestava. Naše prebivalstvo je čez vse miroljubno, ali svojega narodnega prepričanja si pa ne da tako lahko vzeti, kakor mislijo kakšni mažaronski pritlikovci. Svet bi se bil razšel tudi na pristojen opomin od strani redarjev, in lepa ovacija domoljubnim dijakom se ne bi bila spremenila v veliko protimažaronsko demonstracijo. Ze zadnjikrat smo pisali, da naše redarstvo plača mestno prebivalstvo, katero ne želi, da se redarji bavijo z zatiranjem narodnega duha, kar se je v kratkem že dvakrat zgodilo. In mestjansko ima pravico zahtevati od svojega župana, da se v bodoče kaj takega nič več ne pripeti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. marca.

Glasovi o volitvi dunajskega župana.

Po dolgem molku nam konečno dunajski uradni listi vendar-le objavljajo težko zaželjeni dan volitve dunajskega župana. Za ta prevažen in odločilen korak je določen dan 8. aprila. Da bode antisemitska večina volila dr. Luegerja, o tem ni nikakor dvomiti; težje je pa odgovoriti na vprašanje, bode li tudi potrjen. O tem predmetu prinaša zadnja „D. Ztg.“ pogovor sotrudnika imenovanega lista z nekim višjim državnim dostojanstvenikom, katerega nazivlja ekscelenca. Da ta dva moža ne moreta rešiti težavnega vprašanja, je umevno, vendar pa je zanimivih nekaj stavkov, ki izražajo mnenje trezno mislečih ljudij. Dotični državnik odgovarja namreč na vprašanje o potrditvi nastopno: „V sedanjih razmerah bi grof Badeni brezdvomno modro ravnal, ako bi priporočil Luegerja za župana, kajti čim bolj bode nasprotovala vlada želji dunajskega prebivalstva, tem več nasprotnikov si bode naklonila pri prihodnjih državnozborskih volitvah. Ako vstreže vlada tej želji, potem si utrdi stališče v novem parlamentu. Nasprotno stranko pa bi v tem slučaju lahko potolažila s tem, da bi jo opozorila na prvo odklonitev in na izvanredne pojave ljudskega gibanja.“

Avstrijska kvotna deputacija je imela včeraj svojo drugo sejo. V načrtu, katerega je postavil poročevalec, se zahteva zdatno znižanje avstrijske kvote, oziroma povišanje ogerske, ter se ta zahteva utemljuje z neovrznimi dokazi. V načrtu se gledé užitninskega davka opozarja tudi nato, da izgubi Avstrija po preosnovi tega davka le 2 milijona goldinarjev in da torej ni umestno, pobotati se samo gledé te točke. Načrt je vsprejela deputacija skoro soglasno in ga poslala ogerski deputaciji v Budimpešto. Vsa posvetovanja pa se vrše sedaj nekako tajno in bode gledé razglasitve vspehov odločevala vlada sama. Odgovor ogerske deputacije, oziroma vlade, se pričakuje še pred Veliko nočjo.

Mirovna pogajanja mej Italijo in negušem Menelikom. Po poročilu italijanskih listov se kaj uspešno vrše pogajanja glede miru v Abesiniji. — V prvi vrsti dementujejo razni listi, da bi bil Menelik zahteval 25 milijonov vojne odškodnine Italije poroča, da je vlada doposlala generalu Baldisseri zadnja navodila o posamnih določbah italijanskih zahtev, vsled česar nekateri krogi upajo, da se objavi konečni vspeh že po preteku kakih pet ali šest dnij. Pripomni pa se seveda, da se bode podpisala mirovna pogodba le tedaj, ako se vsprejmo za Italijo „častni“ pogoji. „Corriere della sera“ objavlja neki brzozjav iz Massave, v katerem se poroča, da se je povrnil major

prišlo, da se bodo iskali z lučicami tisti, ki bodo še živeli. In tako bo prišlo, da bo zasvetila jedna lučica na Šmarni gori, a druga na Krimu, kajti samo tisti bodo ostali še živi, ki se bodejo poskrili v kakšnih velikih gozdovih, na visokih gorah ali drugih zapuščenih krajih. Vsi drugi bodejo pobiti. . . . In potem pa pridejo srečni časi. . . . Toda mi jih ne bomo dočakali, niti naši otroci, niti naših otrok otroci. To bo . . . oh Bog ve kdaj!

Starica je zopet pokimala z glavo. „Ali ti srečni časi bodo le malo časa trpeli“, nadaljevala je, „in potem pa začne hoditi po zemlji Antikrist!“

„Bog nas varuj!“ zaklicale so ženske prestrašene in se prekrižale. Tudi mene se je polastil nekak strah, da se bolje izrazim, neka čudna, temna čutila so mi prevzela vso dušo, in gledal sem sključen starost z neko praznoverno bojzljivostjo. Le mati moja se ni prav nič zanimala za starkino govorjenje. Sedela je pri mali mizi in si podpirala trudno glavo. Zdaj pa zdaj je globoko vzdihnila, a včasih so ji zalile zopet solzé njene zardele oči.

„Vinko!“ zaklicala je s slabim glasom.

„Kaj je, mama?“ dejal sem in hitel k nji.

„Pojti, pojdi spat, gotovo si zelo utrujen.“

„Ne, mati, jaz bom čul pri očetu.“

Ona ni odgovorila. Zagledala se je vame in začela zopet jokati.

„Ah, mama!“ zaklical sem ves potr in žalosten, „samo vi ste še ostali!“

Ona me je strastno pritisnila k sebi, poljubila me in močila moje lice z gorkimi solzami, zdihujoč v jedno mér: „Samo ti si mi še ostal!“

„Mnogo, mnogo se jih bo dalo zapeljati od njega“, slišal se je od druge strani izbe starkin glas, „in mu bodo verjeli, da je Kristus.“

Pripovedovala je dalje, kako da bode delal čudeže, kako da se bode vzdignil mej oblake in kakó da bode sejal denar. Trdila je, da bode imel tudi svoje apostelje in učence, pa da se bode vse to zgodilo z božjim pripuščanjem.

„Blagor, blagor tistemu“, končala je prorokinja, „ki se ne bodejo dali zapeljati od njegovega denarja, a gorje, tisočkrat gorje pa onemu, ki bo pobiral stopinje za Antikristom. Kajti“, pošepetala je konečno in povzdignila košate obrvi, da so se ji zasvetile drobne oči v tajinstvenem, fanatičnem blesku, „kajti potem pride Sin božji sam in bo sodil žive in mrtve.“

Ženske so še dolgo gledale zamišljeno pred-se, a starka je začela zopet prebirati črne jagode in moliti svoje starinske molitve za „vse verne dušice, vboge sirotice v vicah“, z zamolklopojočim glasom. V zvoniku je odbila ura dve po polnoci.

Tesno mi je bilo pri srcu in težko sem pričakoval belega jutra.

(Konec sledi.)

Salsa znova v Menelikov tabor, da določita kraj, koder se snidejo obe strani pooblaščenca. Zastopnik Italije je imenovan general Valles. Italijanska vlada govori tako rada o „častnih“ pogojih, pod katerimi bode sklenila mir z Menelikom, o tem pa noče kar nič slišati, da je abesinski kralj enakih mislij. Kdor namreč le količkaj pomisli na ogromno premoč Menelikove armade in na dejstvo, da neguš s svoje strani gotovo ne hrepeni po miru z Italijo, dospe lahko do prepričanja, da bodo italijanske nade skoro gotovo splavale po vodi. Konečno se bode pa morda vendar le še preje spremenil položaj v Afriki, o katerem uradna poročila tako rada poročajo, da je vedno „nespremenjen“.

Crispi in vojna v Afriki. Mnenje, da bo z odslovljenjem Crispijevega kabineta konec raznim sleparijam, ki so se dogajale pod njegovo vladjo, se ni uresničilo. Kakor se namreč poroča, so prišli v Italijo na sled novemu škandalu. Bivši ministerski predsednik, stari lisjak Crispi, je poskril in odstranil vse akte, ki se tičejo boja v Afriki. To se je pokazalo v predzadnji seji italijanskega senata, ko so nekateri poslanci zahtevali od vlade, naj jim pojasni položaj v Afriki in prebere dotične akte. Ministerski predsednik Rudini je namreč izjavil, da ne more dati nikakega natančnega pojasnila o bitki pri Adui, ker mu manjka dotičnih aktov. Poleg tega je po poročilu nekaterih listov koncem seje Rudini pojasnil nekaterim senatorjem, da je odgovoren Crispi za vse, kar se je zgodilo v poslednjih letih v Eritreji, ker je delal vse na lastno roko in še celo vojnega ministra ni obvestil o svojih odlokih. Jednake stvari so se dogajale po Rudinijevi izjavi tudi leta 1891, ko je načeloval Crispi zunanemu ministerstvu. Tudi takrat je pobral vse važne akte, mejnimi važno pismo glede obnovitve trozveze. Kakor se vidi, je spravil stari Crispi vse važnejše akte v svoj zasebni arhiv ter na ta način prikril vse mnogostevilne goljufije in sleparije. To priliko bodo gotovo porabili njegovi nasprotniki ter storili potrebne korake, da dobi Crispi zaslužen plačilo in mu nekoliko ogrené sedanje advokatsko življenje.

Angleška ekspedicijska v Sudanu. Angleški ministerski svet je imel predvčerajšnjim jako dolgočasno sejo. Poleg ministrov sta bila navzoča lord Wolseley in general Grenfell, ki sta pojasnila vojni položaj v Egiptu, kar je želelo več ministrov, ki so bili o ekspedicijski slabo ali celo nič poučeni. Nadalje se je posvetovalo o vprašanju francoske vlade glede približnega trajanja okupacije v Egiptu. Na to je odgovorilo ministerstvo v smislu sklepa senata o nameravanem podjetju. Najvažnejše pa je bilo vprašanje glede pokritja stroškov za sudansko ekspedicijsko. Vlada je namreč predlagala vsem evropskim velevladstvom, naj se vporabi v to svrhu eden del egiptovskega rezervnega zaklada, o katerem pa odločuje posebna komisija. To pereče vprašanje se je rešilo včeraj ugodno za Anglijo. V predlog so namreč privolile Italija, Nemčija in Avstro-Ogerska, proti ste se pa izrekli Rusija in Francija. Anglija je dobila toraj večino za svojo zahtevo in blagajna dette publique je nakazala iz rezervnega zaklada 500.000 funtov za ekspedicijsko v Dongalo ter izplačala takoj 200.000 funtov šterlingov. Na ta način je toraj Anglija rešena prve skrbi glede denarja, toda druga preglavica, velika premoč sudanskih der- višev, se pa ne bode dala tako lahko odstraniti. Kakor kaže sedanji položaj v Afriki, so storile evropske vlade včeraj jako nepremišljen korak.

Kubanske razmere. Dolgo časa se že re- šuje v Zveznih državah severne Amerike vprašanje o neodvisnosti Kube. Sklep, katerega je odobrila reprezentantna zbornica, je izročil senat po dolgotraj- nih debatah, katere so povzročali razni glasovi iz Spanije in njej prijaznih držav, posebnemu odseku, v katerem sta bili zastopani obe zbornici po treh članih. Predvčerajšnjem zvečer so se posvetovali ti odsekovi člani ter po kratki debati vsprejeli in odo- brili imenovani sklep ter s tem pripoznali kubansko republiko za samostojno vojskujočo se moč. Da bode ta sklep zelo razburil španjske duhove, ni nikakor dvomiti, ob enem je pa tudi gotovo, da se bodo Kubanci s podvojeno silo zagnali v svoje nasprot- niki ter se skušali oprostiti španjskega jarma. Pri tem pa seveda zvezne države ne bodo rok križem držale ter vsestransko podpirale bojavnike iz že na- vedenih vzrokov. Kaj bode sedaj ukrenila španjska vlada, o tem še nimamo nikake gotovosti, umljivo pa je, da se bode tako dolgo borila za svoje koristi, dokler se popolno ne izrabi državna moč. In ta tre- notek menda ni več daleč.

Slovstvo.

Knjige „Slovenske Matice“.

Knežova knjižnica: V „Planinski idili“ se je potrudila Pavlina Pajkova, da bi za staro ob- rabljeno pesem o nepremagljivi moči ljubezni iz- našla novo varijanto. Ona ne uporablja tako „mo- dernih“ sredstev, kakor njen prednik, ampak se drži še starega načela, da morajo biti junaki fini, inte- resantni ljudje. Veranič je preveč čuden. Ogerski plemenitaš, hodi po univerzah brez pravega namena, se v Parizu zagleda v pevko luteranko, se civilno poroči z njo, on je blaga duša, ona nič vredna, mu uide v Ameriko, on, strašno nesrečen, tava po svetu, pride na Slovensko v letovišče. Tu živi Alenka, re- jenka poštarjeva, Veranič vzame stanovanje, poštar- jev sin Hilarij pride na počitnice; seveda ljubezen: Veranič, Alenka, Hilarij, vse zaljubljeno; nesreča grozna. Alenka ljubi Veraniča, Hilarija samo kot brata. Vse se bi razrešilo, Veranič magnat bi vzel Alenko, pa o groza! pismo iz Amerike, prva žena še živa! Alenka sedaj igra krepostno samozataje- valko; če sta bila tudi samo civilno poročena Ve- ranič in Adrijena, vendar ne vstopijo v zakon, predno ona ne vmrje. Kaj se hoče? Čakati na smrt. Čez nekaj let Adrijena vmrje. To je najslabši del povesti, ker je vse odvisno od slučajne smrti one izgubljene ženske. Nazadnje seveda sreča velika.

To je jedna izmed onih povestij, katere zazib- ljejo mlade bralce v sanjarjenje, in vzgajajo mehko- čutne ljudi brez dušne sile. Tehnično ima povest razven konca mnogo spretno izpeljanih delov. Pisa- teljica ima navado, da v vsaki povesti da kako ulogo župniku in, če nima uloge zanj, ga pa postavi kar tako zaradi lepšega zraven. Najboljši namen ima vedno z njim: navadno naj župnik z nekaterimi pobožnimi vzdihji in besedami reši krščanski značaj povesti. Vendar mislimo, da bi ga bila tukaj lahko pustila doma v župnišću, zlasti ker je bilo v gostilni pri kvartah v soboto ob desetih po- noči. — Če primerjamo ti dve povesti, moramo reči, da hodi Pavlina Pajkova staro uglajeno ne vedno pravo pot. Gorec pa po poti onih, kateri — kadar so dosledni — porušijo navadne estetične vezi in nagibajo kot skrajni „realisti“ k naturalizmu z vsemi njegovimi slabimi lastnostmi.

Končuje se knjiga z živatopisom Matije Va- ljavca, spisal Fr. Levec. Valjavec je popisal sam svoje življenje. Ta opis je neizpremenjen objavil g. Levec in dodal kratko, a pregledno in natančno sliko književnega delovanja našega rojaka. Spis je poučen in zabaven. Nekateri stvari iz dijaškega živ- ljenja bi bile brez škode izostale ali se podale v drugačni obliki. Spis ima trajno vrednost in bo otel Valjavca pozabljenosti, katera mu je, vsaj kot pe- sniku, že pretela.

Konečno izražamo željo, da bi urednik strogo izvrševal svoje dolžnosti in pravice glede na vsebino in na jezik. V razne liste se lahko spravi marsikaj, kar se javno ne oceni, dasi bi bilo prav potrebno, kakor nam pričujejo nekateri leposlovni proizvodi iz novejšega časa. „Matica Sl.“ pa naj objavlja samo take stvari, katere so res vzorne. Za število knjig nam ni toliko, kolikor za vsebino.

Zgodovina slovenskega slovstva. II. zvezek: Od francoske revolucije do 1848. l. — Spisal dr. Karol Glaser, profesor pri c. kr. gimnaziji v Trstu. Prvi zvezek je opisal naše slov- stvo od početka do francoske revolucije, torej je ta zvezek njegovo nadaljevanje. Jako zanimiv in zna- menit oddelek našega duševnega razvoja je to: na- rodna ideja je vstala, notranji in zunanji vplivi so jo vneli, da nam je vstvarila krepko književno de- lovanje.

Od Knobelna do Preširna — to je pač dolga pot, če se je tudi v tako kratkem času zvršila. Pi- satelj je razdelil to dobo v dva dela: Od l. 1790 do 1815, in od l. 1815 do 1848. V vsakem delu podaja najprej celotno sliko slovstvenega delovanja, potem pa obdela na kratko življenje in dela posa- meznih pisateljev. Jasno je, da pridobi s tem knjiga mnogo obsežnosti, a njena vsebina se ne pomnoži, ker se marsikatera stvar po dvakrat in še večkrat ponavlja skoro doslovno. Vidi se, da je imel pisa- telj namen, podati knjigo, katera naj služi za re- pertorium vsega slovstva, v kateri se naj dobi vse, tudi vsaka malenkost, kakor v zapisniku kake knjiž- nice. Zato je pa knjiga postala bolj bibliografski po- dobna, nego slovstveni zgodovini.

Pisatelju je mnogo do tega, da pokaže ptuji vpliv, kateri je tako mogočno deloval zlasti v tej

dobi na naše slovstvenike. Da bi se bil narod iz lastne moči samo po notranjem razvitku dvignil tako krepko, pač ni bilo mogoče. Zato mora poznati vsakdo znamenitejšje politične in slovstvene dogodke, kateri so se vršili okoli Slovencev in jih potegnili za seboj. Pisatelj je začetkom knjige dal obširen pregled čez politične izpremembe v Evropi in čez sodobno nemško slovstvo. To odobravamo, vendar se nam zdi, da bo malo koristilo.

Suhoparni izpiski iz biografij raznih pisateljev ne kažejo čisto nič onih idej, katere so se tako si- lovito javile v raznih slovstvih in bojih. Veliko bolj bi nam bil ustregel pisatelj, če bi bil pojasnil, ka- tere ideje so vodile romantike, kaka je bila modro- slovna in verska podlaga tega gibanja. Duh jože- finski, absolutistični, revolucionarni, svobodomiselni, reakcionarni, cerkveni, — vsi ti se krepko bore med sabo, sedaj zmaga ta, sedaj oni. Ko bi bil na- slikal pisatelj v nekaterih splošnih potezah ta razna načela, bi bil gotovo pripomogel mnogo k boljšemu spoznavanju našega slovstva, suhe številke iz živ- ljenja nemških modroslovcev in pesnikov pa ne po- jasnujejo mnogo njihovih idej. Politični pregled se spušča v podrobnosti, katere bi v zgodovini sloven- skega slovstva brez škode izostale.

Radi priznamo, da je skupil pisatelj mnogo dragocenega gradiva, a pogrešamo mnogokrat oživ- ljajočega duha, kateri bi se vglobil ne le v obliko, ampak tudi v ideje pisateljev in nam tako podal ne le bibliografsko sliko, ampak podobo duševnega razvoja po napredovanju in nazadovanju.

Prešern je obdelan preveč šolsko. Pisatelj pove po vrsti vsebino posameznih pesnij, in govori o zu- nanji obliki. Koliko bi se dalo povedati bolj važ- nega! Vpliv Petraskov in Byronov ni pojasnjen, estetična in moralna vsebina Prešernovih idej se ne ocenja, njegova kulturna važnost za Slovenstvo se ne omenja razven z nekaterimi splošnimi pohval- nimi izrazi.

Komur je že precej znano naše slovstvo, ta bo v knjigi dobil jako mnogo važnega, z velikim tru- dom skup znešenega gradiva; pričetnika pa bo motil suhi slog in pa to, da pisatelj rad povdarja manj važne, doslej neznane stvari; obširnejše go- vori o doslej manj znanih pisateljih in objavlja od- lomke iz njih spisov, znane pa omenja bolj površno. Komur je slovstvo vsaj splošno znano, ta je seveda vesel takih doneskov.

Popolni naslovi knjigam so pridejani ob koncu knjige. Če je bilo pri njih treba toliko minuciozne natančnosti, ne preiskujemo; veseli nas, da so vsi, tudi malenkosti med njimi; želeli bi pa, da se v prihodnje bolj tesno in majhno natisnejo, ker so vendar le manj važna priloga za slovstveno zgo- dovino.

Pri nekaterih pisateljih dostavlja kratko sodbo o njihovem delovanju. Sodba je trezna in objek- tivna, dasi sežiče večinoma le jezika. Marsikatero malenkost, o kateri se je doslej govorilo samo v himnah, je kratko in trezno ocenil. Preširnov pre- hude sodbe o tedanjih pisateljih je jako omilil.

Knjiga je kot bibliografsko delo izvrstna in bo služila jako dobro vsakemu, kdor se zanima za prejšnje slovstvo.

Tedenski koledar.

Nedelja, 29. marca: 6. postna (cvetna); ev.: Jezus jezdi v Jeruz. Mat. 21. Augusta m. Pone- deljek, 30. marca: Janez Klimak. Torek, 31. marca: Modest šk., Balbina dev. Sreda, 1. aprila: Hugon šk. Četrtek, 2. aprila: Veliki četrtek, Frančišek Pavl. Petek, 3. aprila: Veliki petek, Abundij šk. Sobota, 4. aprila: Velika so- bota, Izidor šk. — Lunin spremen: Šip 29. marca ob 6. uri 19 minut zjutraj. Solnce izide 1. aprila zjutraj ob 5. uri 43 m.; zaide ob 6. uri 25 minut. Dan zraste v aprilu za 1 uro 30 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. marca.

(Občinske volitve v Ljubljani.) Gotovo zanimlje naše čitatelje, ako omenimo, kaj piše o bližnjih ljubljanskih mestnih volitvah graška „Tagespost“. Mej drugim pravi, da se sicer vsled novega volil- nega reda, ki se je napravil z Winklerjevo pomočjo v kvar ljubljanskih Nemcev, ti ne bodo udeležili vo- litve, pač pa marsikateri nemški somišljeniki prisko- dijo na pomoč radikalnim Slovincem, ako bi bili njih kandidati zaradi klerikalcev v kakem volilnem

razredu v nevarnosti. Iz tega je razvidno, da ima v sedanjih razmerah katoliško narodna stranka v Ljubljani pri občinskih volitvah jako težavno stališče, ker se ji je boriti proti slovensko-nemški liberalni koaliciji, ki misli letos pod Tavčar-Schafferjevo zastavo udeležiti se mestnih dopolnilnih volitev. Mrtvi res hitro jašejo!

(„Pomladni glasi“) posvečeni slovenski mladini, VI. letnik, je ravnokar izšel. Vredil in založil ga je Matija Prelesnik in obsega 144 strani. To lično knjigo za mladino priporočamo mladimoljubom, da hitro in mnogoštevilno sežejo po nji, ki se po svoji tvarini in lični zunanosti vsakemu priporoča sama. Obširnejšo oceno objavimo prihodnjik.

(Potrjeni deželni zakon.) Presvitli cesar je z odlokom z dne 19. marca potrdil zakon gledé preložitve okrajne ceste Tržič-Podbrezje pri Kovorju.

(Priznanje „Glasbeni Matici“.) Uprava hrvatskega pevskega društva „Kola“ je čestitala „Glasbeni Matici“ v Ljubljani na veličajnem vspehu pri obeh koncertih na Dunaju.

(Duhovne vaje Vincencijeve družbe) se bodo začele jutri (cvetno nedeljo) ob pol sedmih zvečer. V ponedeljek, torek in sredo govor, zjutraj ob 6. uri (z mašo ob pol 6. uri), zvečer ob pol 7. uri. Sredo zjutraj je sklep. Duhovne vaje vodi profesor dr. Lampe. Teh vaj se morejo vdeležiti tudi drugi katoliški možje.

(Imenovanje.) Poštni blagajnik Fr. Bregant je postal poštni kontrolor v Pulju.

(Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta dne 12. marca.) Imenovani so bili: Nadučitelj Anton Pavčič v St. Rupertu za nadučitelja v Kostanjevici; Olga Gašperin v Starem Trgu pri Ložu za četrto učno mesto v Kostanjevici; Ida Mally stalno za drugo učiteljsko mesto v Predosliju; Karol Simon v Lescah za nadučitelja v Velikih Laščah; Matija Petschnauer v Gotenici za jednorazrednico v Lichtenbachu; Josip Ažman za nadučitelja na Breznici; Janez Likar za nadučitelja na šoli na Barju; Adolf Sadar stalno v Budanjah; Karol Javoršek v Olševku za drugo učiteljsko mesto v Vipavi; Antonija Auguštin stalno v Vipavi; Janez Rodič v St. Jurju pod Kumom za Stopiče; Ernestina Clarici v Žužemberku za nadučiteljico na štirirazrednici v Kočevju. — Dvorazrednica v Loškem Potoku se razširi v štirirazrednico. — Nove šole se bodo ustanovile v Kuželju in Delaču. — Oddalo se je šest mest Leopold Filipijevih ustanov za ljudske učitelje na deželi.

(Slovensko gledališče.) Danes se poje na korist opernega pevskega zbora opera „Trubadur“. Pevski zbor zasluži po svojem marljivem delovanju priznanje za ta večer. — Prihodnji torek je zadnja predstava v tej sezoni. Predstavlja se „Egmont“ na korist igraica gospoda Danilo, kateremu, že dvajset let sodelujočemu pri slovenskih predstavah, je želeli polnega gledališča. Beethovenovo godbo vodi pri tej predstavi vojaški kapelnik g. Friesek.

(Kranjska notarijatska komora.) Ker pri volitvi dne 22. marca nihče predsedniških kandidatov ni dobil potrebne večine, ostal je po predlogu Svetčevem dr. Suppanc še predsednik do konca tekoče poslovne dobe, ki poteče leta 1897.

(Iz Kamnika) 28. marca. Brzjavno se nam poroča, da je pri volitvi v meštansko korporacijo zmaga naša stranka.

(Dar.) Slavna „Kmetska posojilnica na Vrhniki“ je darovala društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani 20 kron. Za ta blagodušni dar se v imenu odbora najtopleje zahvaljuje Jakob Dimnik, blagajnik.

(Celjska „Domovina“ in „Slovenski Narod“.) „Narod“ je v svoji zadregi, kako povodom volitve dr. Schafferja v deželni šolski svet oprati nemškutarsko lice dr. Tavčarju in Murniku, izumil gorostasno neresnico, da se je to zgodilo na željo vlade, ker je baje minister Gautsch nekemu znamenemu gospodu rekel, da ako se to zgodi, potem izposluje tudi on štajerskim Slovencem zastopnika v deželni šolski svet. — Mi dvomimo, da bi bil minister Gautsch sploh kedaj izrazil tako nesmiselno željo, gotovo pa je, da jo ni izrazil povodom zadnje volitve v deželni šolski svet. Dasi je ta neresnica tako debela, da se lahko prime z rokama, vendar se je te bilke oprijela celjska „Domovina“, ki piše: Kakor izvemo, je kranjski deželni odbor volil v dež. šolski svet dr. A. Schafferja nekoliko na željo vlade. Učni minister je baje želel tako dobiti nekaj povod, da bode skušal v štajerski deželni šolski svet spraviti kakega Slovenca. Sedaj, ko se je vladi želja

spolnila, da je spravila pristnega Nemca v kranjski deželni šolski svet, moramo pač od nje z vso silo zahtevati, da tudi v štajerski in koroški dež. šolski svet spravi kakega Slovenca. Da bi štajerski ali pa koroški deželni odbor poslal v deželni šolski svet tacega Slovenca, kot je kranjski Nemca, tega upanja mi nimamo. Pravično bi to bilo. Na Štajerskem in na Koroškem je skoro tretjina slovenska, ne pa le 5 odst., kakor na Kranjskem. Vlada bode morala sama v deželni šolski svet poklicati kakega Slovenca. — Čudili smo se, da more celjska „Domovina“, ki vendar pozna narodnostne razmere na Štajerskem, zapisati tako nesmisel. Iz „Narodovega“ čudnega pisarenja o postopanju barona Heina o tej zadevi bi morala tudi „Domovina“ spoznati, da se pri tem kompromisu ni šlo za omenjeno željo vlade, marveč, da je ta kompromis narekovalo skrajno strastno nasprotstvo slovenskih in nemških liberalcev nasproti katoliško-narodni stranki. Iz krogov, ki imajo pri „Domovini“ glavno besedo, smo že večkrat in tudi v zadnjem času čuli glasove, ki oestro obsojajo postopanje in pisarenje „Slov. Naroda“ in nekaterih zastopnikov njegove stranke, a gospoda na tistem graja to „Narodovo“ taktiko, javno v svojem glasilu jo pa podpira. To je morebiti lahko, a možko to ni. Mi ne zahtevamo zase nobene prednosti, a to menda tudi mi smemo zahtevati, da se z nami postopa pravično in nepristransko. Grajajte svobodno, kar se vam zdi graje vrednega na nas, a ne hvalite vsled pristranosti, kar je še stokrat hujše graje vredno pri naših domačih političnih nasprotnikih.

(Spodnje-štajerski jubilejski zaklad.) Priobčili smo v našem listu dopis iz Maribora, v katerem je potožil naš gospod dopisnik, kako neokretno je postopal odbor za spodnje-štajerski jubilejski zaklad, ker je v „Domovini“ objavil omenjeni oklic ter ga, kakor nam je uredništvo „Slov. Gospodarja“ pozneje pojasnilo, tako pozno poslal drugim listom. „Domovina“ piše nato, da obžaljuje prav resnobno, ker je „Slov. Gospodar“ odrekel svojo pomoč pri napravi, kakeršne so slovenski duhovniki vedno najizdatnejše pospeševali. Nadalje pravi „Domovina“ da se je v njenem uredništvu rodila misel „spodnje-štajerskega jubilejnega zaklada“ ter da ima torej „Domovina“ tvoriteljsko pravico do nje. To modrovanje se nam zdi jako malenkostno in za vresničenje omenjene misli jako nepraktično. Ako namreč kedo sproži kako misel, naj se glede nje ne sklicuje na tvoriteljsko pravico, marveč naj gleda, da bo zanjo dobil kaj življenjskih pogojev. Po našem mnenju bi bil torej tvoritelj te misli prav storil, ko bi bil delal nato, da se celjski odbor za ta zaklad pomnoži z nekaterimi gospodi izven Celja bivajočimi, ter da bi bil vsaj jednega duhovna vzel mej odbornike, ako sam povdarja, da so slovenski duhovni vsikdar take stvari najizdatnejše povspeševali. Po naših mislih je zato še vedno čas in prav bi bilo, da se tem potom popravi, kar se je v Celju morda le vsled naglice zagrešilo ter da se doseže hvalevredni namen, ki ga ima spodnje-štajerski jubilejni zaklad.

(„Slov. Narod“ in „Soča“.) Goriška „Soča“ je v zadnjih številkah objavila nekaj člankov, v katerih se je pisatelj trudil dokazovati, da katoliška-ljudska stranka na Kranjskem ni — narodna. Značilno je, da je te članke objavila „Soča“ v dobi, ko je postal „Slov. Narod“ glasilo nemškutarsko, ki slavo poje liberalnim Nemcem na Kranjskem. Tega seveda pristno narodna „Soča“ ne vé in zato tudi ne pove svojim bralcem. Od tacega lista, ki tako pristranski postopa, se mi ne damo učiti narodnosti. Omenili smo jih danes le zato, ker je nekaj odlomkov iz njih ponatisnil „Narod“), zlasti pa da zavrremo nesramen napad, s katerim se „Soča“ zaletuje v občespoštovanega deželnega poslanca in župana vrhniškega, gosp. Gabrijela Jelovšek-a. „Soča“ in po njej „Narod“ namreč piše, da je naša stranka gosp. Koblarju nasproti postavila protikandidata, pa ne kakega izobraženega Slovenca bodisi duhovnika ali lajka, nego navadnega, neizobraženega, nesposobnega moža, ki je iz častilakomnosti in drugih skritih osebnih namenov oblekel v zadnjih letih katoliški plašč, ker poprej je bil „liberalen“. — Tega ostudnega napada se mora pač sramovati „Soča“ še bolj pa „Narod“, ki bolje pozna gosp. Jelovšek-a in vé, da je župan vrhniški inteligenten, vsestranski izobražen in neumorno delaven mož, kakoršnih bi si mej takozvano „Narodovo“ inteli-

*) Dostavimo še opombo „Narodovo“, da so omenjeni članki v „Soči“ iz peresa slovenskega duhovna. — Toraj za take stvari je pa le dobro, da se po „Narodu“ izrazimo — „blagoslovljeno ščene?“

gencijo le več želeli; potem bi Narodu ne bilo treba pisati, da v Slovencih ni ekonomov, ki bi bili zmožni za poslance. Nepobiten dokaz zato je, da so uprav tega gosp. zbog njegove nadarjenosti in izobraženosti že „Narodovci“ opetovano nagovarjali, naj bi prevzel na njih ime kako kandidat, kar pa je on odklonil. Navaden, nesposoben, neizobražen je torej ta gospod še le od takrat, ko je spoznal lažilberalno in lažinarodno „Narodovo“ gospodo ter se ločil od njih in stopil na našo stran. Tega pa ni storil iz častilakomnosti, ne iz kakih drugih skritih osebnih namenov, kajti gosp. Jelovšek od naše stranke ničesar ne potrebuje, on vživa izredno zaupanje svoje občine, ki ga je opetovano izbrala soglasno svojim županom — dobil je tudi glasove svojih političnih nasprotnikov v občinskem odboru — ter s tem priznala njegove izredne zmožnosti za javne posle. Ako je bil on izvoljen od naše stranke poslancem v deželni zbor, temu ni bila kriva častilakomnost od njegove strani, marveč ga je vodstvo naše stranke za to naprosilo in on se je le tej soglasno izraženi želji vdal ne iz kakih osebnih namenov, marveč kot mož poštenjak zato, da bi kaj koristil svojim volilcem. Jednako se je gospod Jelovšek nerad vdal želji vodstva naše stranke, naj kandidira za državni zbor, ter volilni odbor opetovano prosil, naj ga oprostí kandidature. Konečno se je vdal le disciplini stranke in prevzel kandidaturo. — Zaradi tega mora pač vsak poštenjak obsojati tako nizkotno in lažljivo napadanje slovenskih poštenih mož, katerih krivda je samo ta, da brezpopojno ne vklanajo svoje glave pred „Narodovim“ terorizmom. To omeniti nasproti „Soči“ in „Narodu“ se nam je zdelo potrebno, da svet zve, kako se v Ljubljani pri „Narodu“ in v Gorici pri „Soči“ s polenom javnega sramotenja po nedolžnem pobijajo možje, kateri so si ohranili svobodo svojih mislij in javnega delovanja.

(Semnji po Slovenskem od 30. marca do 4. apr.) Na Kranjskem: 30. na Dobrovi, v Moravčah, Slapu pri Vipavi, v Višnji gori; 31. v Črnomlju, Rovišah (krški okr.); 1. aprila v Idriji, v Loškem potoku; 2. v Zatičini, Rakeku; 3. pri St. Gothardu, v Zgor. Tuhinju. — Na Slov. Štajerskem: 30. v Sevnici na Dravi; 31. pri sv. Barbari, v Vildonu, Podčetrniku, Šostajnu, v Luči, Muti, pri Novi Stifci, pri sv. Duhu v Ločah; 2. apr. pri sv. Mariji v Jarenini (v Slov. Goricah), v Dramlji pri Mar. Magd.; 4. apr. pri Sv. Primožu. — Na Koroškem: 30. marca v Ukvah; 31. v Gradišah; 1. apr. v Renvigi; 3. v Strasbergu. — Na Primorskem: 31. marca v Rfenbergu.

Društva.

(Vabilo k večernici,) katero priredi poučno-zabavno delavsko društvo v nedeljo dne 29. marca v dvorani na Zabjeku št. 8. — Vspored: 1. Nagovor. 2. Komičen prizor. 3. Slika, marmornati kip. 4. Govor. 5. Komičen prizor. 6. Ogled. Ljudska igra s petjem v petih delih. Spisal J. Altman. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Vstopnina: Sedeži, prva in druga vrsta 40 kr., tretja vrsta 30 kr. in sledeče 20 kr. Stojišča 10 kr. — K obilni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Zenska podružnica v Velikih Laščah 192 gld.; Mohorjani v Dražgošah 1 gld. 60 kr.; sl. kmetska posojilnica na Vrhniki 20 gld.; veselo omizje pri Weberju v Laškem Trgu 1 gld. 50 kr.; g. Val. Kolenc v Cemšeniku 8 gld. 14 kr. iz nabiralnika; sl. hranilnica v Glinjah 10 gld. za velikovško šolo; gospod Ivan Vrankovič v Braslovčah iz nabiralnika 8 gld. 25 kr. — Prirčno zahvalo darovalcem in posebno vrlim rodoljubkinjam v Vel. Laščah! Priporoča se družba za lepe piruhe vsem Slovencem.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Hranilnica in posojilnica na Blokah), registrovana zadruga z neomejeno zavezo. Iz poročila te hranilnice posnamemo nastopno: Pristopilo je v prvem upravnem letu 75 zadržnikov, izstopil ni nobeden. Prometa je bilo, in sicer: sprejemkov 10.415 gl. 92 kr., izdatkov 9956 gl. 72 kr., skupaj 20.372 gld. 64 kr. Hranilnih vlog je vložilo 30 vložnikov 9194 gld. 50 kr., vzdignilo se je skupaj 400 gld., tako da je ostalo 8794 gld. 50 kr. in 29 vložnikov. Obrestij je naraslo 123 gld. 92 kr. ki so se pripisale h glavnici in je torej koncem leta 1895 8918 gld. 42 kr. hranilnih vlog. Posojil se je dalo 58 zadržnikom 80 krat skupaj 9526 gl. 10 kr., vrnila so se tri posojila popolnoma 270 gl., tako da je izposojenih še 9246 gld. 10 kr. Najnižje posojilo znaša 10 gld. najvišje pa 768 gld. Cistega dobička je 83 gld. 97 kr., ki se dene v rezervni zaklad. Slavna kranjska hranilnica je darovala za ustanovne stroške 60 gld. in naklonila 600 gld. brez-

obrestnega posojila. Naš zavod je član zveze „Kranjskih posojilnic“. Načelstvo zveze je v vsakem oziru v tesni zvezi s posojilnico in je po revizorju pregledalo knjige, račun in vse poslovanje. — V odboru so Janez Pakiz, načelnik. France Drobnič, Karol Otoničar, Jakob Koritnik, Karol Lenasi, odborniki. Franc Lenarčič, računski pregledovalec. Franc Skrabec, njegov namestnik. — Občni zbor hranilnice in posojilnice na Blokah je dne 29. marca t. l. ob 3. popoldne (po kršč. nauku) v šolskem poslopju. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in računskega pregledovalca. 2. Posvetovanje o računu in potrjenju. 3. Volitev načelstva in računskega pregledovalca. 4. Sprememba pravil. 5. Stučajnosti. Načelstvo.

Telegrami.

Dunaj, 28. marca. Naučni minister je v posebnem razglasu določil gimnazije, na katerih smejo delati ženske zrelostne izpite; za Kranjsko je v to določena državna gimnazija v Ljubljani.

Dunaj, 28. marca. Izjava avstrijske kvotne deputacije zahteva, da se kvotno razmerje postavi na 58 : 42.

Dunaj, 28. marca. Češki klub je sklenil glasovati pri razpravi o volilni preosnovi za Slavikov predlog, ki zahteva splošno, jednako in direktno volilno pravico. Ako pa ta predlog ne dobi večine, glasujejo češki poslanci za vladno predlogo. Ker je Badeni pridobil Mladočehe, je gotovo, da dobi njegova volilna predloga potrebno dvetretjinsko večino.

Dunaj, 28. marca. Španjci so bili zadnje dni večkrat tepeni na Kubi. General Weyler misli odstopiti, ker so mu njegovi načrti spodleteli in ker uporniki vedno bolj prodirajo proti Havani.

Trst, 28. marca. Rimski listi poročajo o neugodnih novicah iz afrikanskega bojišča. Razširjala se je po Rimu vest, da je polkovnik Stefani napal dervise pri Kasali ter jih razgnal; novica pa se ni uradno potrdila.

Carigrad, 28. marca. Sultan je vsprejel včeraj kneza Ferdinanda v jedno uro trajajoči avdijenci. Na to se je knezu poklonil princ Ahmed-Effendi, ki mu je izročil insignije Imtiaz reda. Popoldne je obiskal kneza carigradski eksarh.

Rim, 28. marca. Ranjeni vojaki iz abessinskega bojišča, ki so se pripeljali v Neapolj, pripovedujejo, da se je v bitki nevarno ranjeni general Arimondi ustrelil v srce, da ne bi prišel v Menelikove roke. — Sodno obravnavo proti generalu Baratieriju ima voditi vojaško sodišče v Rimu.

Rim, 28. marca. V včerajšnji seji senata je interpeloval senator Parenzo ministerskega predsednika radi dokumentov o afrikanskih dogodkih. Minister Rudini je odgovoril, da so se po izjavi generala Baldissera poizgubili vsi akti, ki se tičejo dogodkov v Makali, ter da bode general po izpovedbi častnikov sestavil nov zapisnik. Rudini je nadalje naznanil, da je izginilo tudi Baratierijevo poročilo ob bitki pri Adui.

London, 28. marca. Kolonijski urad je prejel brzoglasno poročilo iz Bulowaya, s katerim se javlja, da so ondodni vstaši napadli več Evropejcev ter jih pomorili.

London, 28. marca. Egiptska vlada je odgovorila sultanu na vprašanje glede korakov angleške vlade, da namerava s pomočjo Anglije pridobiti si zopet dragocene, a vsled dolgotrajnih uporov izgubljene pokrajine. Glaven namen ekspedicije obstoji v tem, da si osvoji Sudan.

London, 27. marca. „Reuters Office“ se poroča iz Kapstata: Precejšnje krdelo Evropejcev se je podalo iz Bulovaja v vstajsko pokrajino. Mej vstaši in posamnimi četami se je vnel neznaten boj.

Preizkusili in priporočili

so slovit vsenčistični profesorji in zdravniki tinkturo za želodec lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), katera je ugodno učinkujoča, želodec krepujoča, slast in prebavljenje pospešujoča in telo odpirajoča sredstvo. — Steklenica velja 10 kr. 121 (50-7) 1

Umrli so:

26. marca. Evgen Chrobat, bivši c. kr. nadporočnik, 61 let, Karlovska cesta 7, marasmus. — Emilija markiza pl. Gozani,

okrajnega glavarja soproga, 41 let, Valvazorjev trg 5, pljučna tuberkuloza.

27. marca. Janez Rossmann, ključarjev sin, 3 $\frac{1}{4}$ leta, Dunajska cesta delavske hiše, božjast.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
27	9. zvečer	780.1	7.4	sl. jzab.	poloblačno	
28	7. zjutraj	739.4	2.6	sr. jvzh.	dež in sneg	9.1
	2. popol.	729.1	5.3	"	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 8.9° in za 3.1° nad normalom.

(241 15-1)

Izvrstne
c. kr. jedino priv.

škropilnice proti peronosperi

inženirja Živica, katere so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke uporabe pri vsakem obdelovanju trtja itd., akoravno so jako zboljšane, prodajamo po dosedanjih nizkih cenah.

Živio in drugovi v Trstu.

Razpošiljamo škropilnice tudi s posodami nove vrste. Obrazce s cenikom dopošiljamo radovoljno franco. Izdelujemo tudi razprašilnike za žveplo, neprenehljive vinske stiskalnice itd.

J. Giontinijeva knjigarna v Ljubljani

priporoča ravnokar izišel molitvenik:

P. Hrisogon Majar:

Nazaret,

ali

molitvena knjiga v češčenje svete Družine.

Cena: Vez v usnji 55 kr., zlata obreza 70 kr., pol šagrin z okvirjem 70 kr., s košenim križcem 80 kr., v kositarnih platnicah 1 gld. 50 kr. 238 2-2

Kwizdov fluid proti protini
Mnogoletno preizkušeno, bolečine olajšujoče domače sredstvo. Okrepijoča za vrtanje pred in po dolgotrajnem težanju. Cena steklenici 1 gld. a. v. 1/2 stekl. 60 kr. a. v. 332 (20-18) Glavna zaloga: 7 Okrožna lekarna v Kornenburgu. Dobiva se v vsaki lekarni. Paditi je na varstveno znamko in zahtevati naj se izrecno Kwizdov fluid proti protini

Deželni slatinski kisl vrelec
priporočen od naslovitejših medicinskih avtoritet.
Templjevi vrelec je najboljša osvežilna namizna pijača.
Styria vrelec je preizkušeno zdravilno sredstvo za obolele prebavne organe
Razpošilja kopeliščno oskrbnitvo v Rogaski Slatini na Štajerskem. 223 20-2
Glavna zaloga pri J. Kalteneggerju, Dunaj XVIII/2. V Ljubljani pri M. Kastnerju in J. Liningerju.

J. Bendik-ova
v Št. Valentinu na Nižjeavstrijskem
maščoba za mazanje in likanje
je najboljšo sredstvo za ohranjenje usnja
in se dobiva v Ljubljani le pri trdku
Karol Weber
v Špitalskih ulicah.
Pred ponarejanji svari se sl. občinstvo. 112 25-4

Dovoljujem si p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem **otvoril** svojo
prodajalnico za čevljarske izdelke
v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 17
v Uršulinskem poslopju.
Priporočam se preč. duhovščini in slavnemu občinstvu za mnogoštevilne naroče in se bodem prizadeval, zadovoljiti svoje naročnike v vsakem oziru z **dobrim, solidnim delom in nizko ceno**. Izdelujem čevlje vsake vrste po najnovejšem kroju do najbolj jednostavne oblike.
Ljubljana, 11. marca 1895. 227 2 2
Josip Smerkol,
preizkušen čevljar, izvežban na c. kr. tehnološnem obrtnem muzeju na Dunaju.

Cerkovnik
24 let star, neoženjen, teoretično in praktično izvežban, ki je že skozi 3 leta izvrševal svojo službo v splošno zadovoljnost, **išče službe**, najraje v župni, kjer bi mogel ob eni ali dveh stopitih v župnišče kot vodnik ali pomočnik župnikovi ekonomiji, ker je v vseh strokah domačega, kakor poljskega dela vajen, in je bil ravno do sedaj tudi v enaki službi; mogel bi službo nastopiti takoj, ali pa v prihodnji Velikonoči, oziroma o sv. Jurju. 218 10-5
Blagohotne ponudbe upravnistvu „Slovenca“.

Kathreiner
je kot prines k bobovi kavi **edno zdrava kavina pijača**.
Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.
Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne nazve s imenom **Kathreiner**

Vse stroje za poljedelstvo.
Vnovič znižane cene!
IG. HELLER na Dunaju
II/2 Praterstrasse 49 2-2 208
Zastopniki se iščejo!
Pred ponarejanjem se je treba posebno varovati!

Prečast. duhovščini, stavbinskim mojstrom, hišnim gospodarjem in sl. občinstvu najuljudneje javljam, da sem **otvoril kleparski obrt**
v Mostah pri Ljubljani št. 66
in se priporočam za vsakojaka v to stroko spadajoča **stavbena in galanterijska dela** in popravila, stavljenje stranišč in kopel (banje) ter jamčim za vestno, ceno in natančno izvrševanje vseh naročb.
Vsakdo more se sam o nizkej ceni in dobri postrežbi prepričati, posebno ker mi je mogoče radi nizke stanarine zunaj mesta in drugih manjših stroškov ceneje naročila izvrševati.
Naročbe se prejema ustno in pismeno in proračuni se dobé v Mostah pri Ljubljani št. 66.
Ivan Wostner,
Kleparski mojster.
180 5-4

Sidro
Liniment. Capsici comp.
18-7 z lekarne Richter-jeve v Pragi 296
priznana izvrstno bolečine olajšujoča mazilo je dobili posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 726 70-31
Richter-jev liniment s „sidro“
ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.
Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan
izdelovatelja orgelj v Kamnigori (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbnikom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, in zanesljivo blaga
od najpreprostejših do najkrajših oblik.

IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastoj pristojev za vozarenje.
in franko.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 17.
priporoča preč. duhovščini vzhledno svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo pošteno in zanesljivo
kovine po niski ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča
priporoča se prečastiti duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom in dobrotnikom v
najzanesljivejšem izdelovanju
**monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljših kovin po poljubnem slogu
in po niski ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlata, Križevniški trg 1, Ljubljana
se priporoča preč. duhovščini za izdela-
vanje cerkvenih in sobnih del po niski
ceni in priznano natančno izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten),
slike, cefe, kroglice za vrvi itd.
J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gl. 45 kr.
Za pristnost jamči s svoto
1900 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Avstro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvike in med priporoča
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lektor, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitaneč
in medenina prav po niski ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjeveca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.
Drag. Matkovič
brivec in vijačljav
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporoča v najzanesljivejšem izvrševanju
vseh v brivsko in vijačlarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopij
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče
Stol
iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvijo.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v nujno
stroko vstevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzhledno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnaté barve v ploševinastih posicah.
Največja zaloga karbolineja, masčobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar IVAN URAN Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporoča p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
priporočata njih stroko
lepo svojo spadajočih
zalogo trpežno v ognju iz-
delanih predmetov po
prav niski ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovski ulici,
zastopnik g. Kalíš na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR urar v LJUBLJANI
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporoča svojo zalogo

zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrebe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja ra drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMEJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjedo
v Ljubljani, Seineršče (za vodo)
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Zaloga raznih orodja in kirurških instrumentov.
Ljubljana Ljubljana
Stari trg 6. Stari trg 6.
Alojzij Vanino
priporoča prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu nože, škarpje, britve
itd. iz najboljšega jekla po niski ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franz Benčar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ples-
karsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključje iz aluminija. Posebej
še se priporoča v izdelovanju cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarkega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

Franz Pavšner krojač v Ljubljani, Valvasorjev trg 4
nasproti c. kr. gimnaziji
se priporoča preč. duhovščini in sl. občn-
stvu v naročila na duhovniško in ol-
vilno obleko po poljubnem kroju. Zago-
tavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporoča v podkavljanje konj in razno-
vrstnih voz, ima tudi v zalogi
raznovrstne vozé in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanju vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni. — Ponudi se tudi v tapeti-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi spalira. Očisti se priporoča za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izber
priporoča

L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

FR. TOMEČ
pozlata v Ljubljani, Streljske ulice št. 14
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvrševanju vseh pozlatarskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. za-
gotavlja joč zanesljivo delo in nizko ceno.

JANEZ DOGAN
mizarški obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj** itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blaga.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljblo-
dove dlake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporoča
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela.

Visitnice
v poljudni obliki priporoča
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobi se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščiarsko pecivo iz različnih moko
po niski ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukli,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob priložnostih, svatovščinah, imen-
dnež in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Laponi-ju g. lekarnarju G. PICCOLI-ju
v Ljubljani prisrčno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)
želodec.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo boleham
Piccolijevo želodčno tinkturo,
katera krepi želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljanje in telesno odprje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Franc Stupica

trgovina z železnino 228 0-3

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1
priporoča svojo veliko zalogo

traverz, železniških šin, roman- in portlánt- ce-
menta, štorij za obijanje, vsakovrstnega železa
za vezi, štedilnikov, in sploh vseh k stavbam po-
trebnih reči po jako znižanih cenah.

Št. 9644

Razglas.

250 1-1

V smislu deželne zakona s 17. dne junija 1870., šte. 21. dež. zak.,
o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in
drugih škodljivih mrčesov naročam vsem posestnikom, uživalcem in
najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in olepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtné plo-
tove in hišne stene na vrtih, na polji in na travnikih očistiti
zapredenih gosenic, mrčesnih jajec in zapredkov (ličin), in se-
žgati ali kakor si boji pokončati nabrana gosenčna gnjezda
in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovji
in rastlinji, kakor tudi zapredke, pokončati kakor hitro mogoče, a naj-
dalje do 15. maja letos.

Kadar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kadar se veje,
ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa, oziroma take veje
ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se ali gosenice obrati od
njih, ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morajo zgoraj imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega
sadnega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem
od drevja ob gozdni robéh v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi
bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah otresati in pokončevati ali obračati
kmetijstvu na korist.

Na polji se morajo črvi (podjedi, ogrei) pri oranji ali kopanju zemlje
precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in koj pokončati.

Če se bo kdo obotavljal, gori navedena opravila izvršiti do določenega
časa, jih bo mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhu tega pa
se mu bo naložila na korist občinske blagajnice globa od 1 do 10 goldi-
narjev, in če bi se to ponovilo, do 20 goldinarjev; kdor bi ne mogel plačati
globa, bo kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 18. marca 1896.

Župan: GRASSELLI l. r.

Št. 423.

Natečaj.

212 3-3

Za razširjanje pokopališča v Trnovem se bo v svrhu
prevzetja dela vršila dné 30. sušca t. l. na lici nameravane zgradbe

ustna minuendo-licitacija.

Skupni troški proračunjeni so na 2284 glđ. 19 kr. — Podjetniki se
vabijo k udeležbi z dostavkom, da jim bo v slučaju prevzetja položiti 10%
varščine.

Načrt, proračun ter natančnejši pogoji razvidijo se ob uradnih urah pri
podpisnem občinskem uradu.

Županstvo Trnovo na Notranjskem,

dné 13. sušca 1896.

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45-5

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopj
ali v popraviljanja, prenaviljanja, dozidavanja ali povečavanja starih
poslopj, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč,
polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji
ceni, zagotavljajoč zanesljivo, strokovnjsko izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvršnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stav-
benega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Josip Lehner

mestni tesarski mojster

in zapriseženi sodnijski veščak v Ljubljani

prevzema vsa v njegovo stroko všteto se dela, kakor:

parketovanja in polaganje tál s podolgastimi
deskami, kritje cerkvenega, stolpnega in vsako-
vrstnega drugega ostrešja, amerikske ledenice,
kegljišča, verande, paviljone, kladare, mostove,
jezove itd.

ter izvršuje vse pod jamstvom strogo solidnega dela z uporabo
najboljšega gradiva po najnižji ceni. 206 5-3

Št. 30 pr.

Razpis službe.

205 3-3

Na kirurški oddelku deželne bolnice v Ljubljani je
oddati

definitivna služba asistenta

z letno plačo 800 glđ., s pravico do 4 v pokojnino vstetih petletnic po
100 glđ. ter s prostim stanovanjem, prosto kurjavo in razsvetljavo.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti, do-
movinski pravici, o doktoratu vsega zdravilstva ter o dovršitvi kakega opera-
cijskega tečaja, o dosedanjem službovanji ter o znanji slovenskega ali kakega
drugega slovanskega in nemškega jezika

do dné 4. aprila 1896

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

Ljubljana, dné 5. marca 1896

Kovert s firmo

in
vizitnice

priporoča

„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

Križev pot

z ličnim okvirom vred, 95 cm. visok, popolno
izgotovljen, je na prodaj za nizko ceno

65 goldinarjev.

FR. TOMAN,

podobar in pozlatař v Ljubljani,
Križevniški trg št. 1. 220 3-3

Ustanovil leta 1767 Joh. Jak. Samassa
v Ljubljani.

C. in kr. dvorni

zvonar

58 12-3

Albert Samassa v Ljubljani.

Livarna harmonično in melodično
ubраниh

ZVONOV.

Zaloga cerkvene priprave iz masivnega
brona, svečnikov, lestencev, svetiljk,
altarnih križev, kanon-tablic, loncev
za cvetlice itd.

Sesalnice

najboljše konstrukcije za razno uporabo: za
pivovarne, tovarne, rudnike itd. itd.

Vodnjake (štirne)

popolne vodovodne naprave, kleino
sesalke in potrebščine, cevi iz kova-
nega železa, cevi iz gumija in ko-
nopne cevi,

vsakovrstno kovinsko blago

kot: različne pipe in ventile, pred-
mete za sklepanje in zapiranje pri
napeljavah cevij, priprave za ko-
pališča, varnostne priprave za parne
kotle, mazilne priprave itd.

Livarna za medenino in kovino
po modelih.

Najbolje priporočena

za preskrbljenje vseh

v kurzem listu

zaznamovanih

menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani.

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 13

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini in sl. občinstvu z mesta in na de-
želi javljam najljubše, da sem po potresu 18. aprila
opustil prodajalnice v Gledališki ulici v Ljubljani, ter
imam odslej glavno zalogo 336 52-46

najraznovrstnejših klobukov

cilindrov, čepic,
slamnikov itd.

samo na Starem trgu
(pod Tranšo) št. 1

poleg čevlarskega mesta

Priporočam se ob jed-
nem v obilo nakupovanje
zagotavljajoč dobro blago
po nizki ceni.

Veselo poštomjem

J. SOKLIČ
v Ljubljani,
Stari trg. št. 1.

Brivska zadruga

naznanja slavnemu občinstvu, da bodo
brivnice na Velikonočno nedeljo

celi dan zaprte 232 3 2

vsled državne postave o nedeljskem počitku.

Stavbeno podjetje

(koncesijovani zidarski mojster)

se priporoča

za izvrševanje vseh v to stroko
spadajočih del. 191 8-6

Ivan Pittini, Kongresni trg 12.

3 zlate
15 srebrnih
kolajn.
12 častnih in
priznanih
diplom.

249 8-7

Franc Iv. Kwizda.

Varstvena
znamka.

Kwizdov

restitucijski fluid

o. in kr. priv. osnaževalna voda za konje.

Cena 1 steklenice 1 gl. 40 kr. a. v.

Rabi se vže nad 30 let v dvornih hlevih;
v vojaških in zasebnih hlevih z izrednim
učinkom v krepcanju pred in po dije tra-
jajočem naporu, pri izvajanju udov, otrp-
nelosti kit itd., in usposablja konja za
urno tekanje.

Paziti je na
varst. znamko in
zahtevati le
Kwizdov
restitucijski
fluid.

Glavna zaloga
Okrožna lekarna
v Kerneuburgu pri Dunaji.

330 24-19 L

Dobiva se v vseh
lekarnah
in
dreguerijah
avstro-ogerske
dežele.

Vajenca za krojaški obrt

sprejme 201 3-3

Ivan Miklauc,

krojaški mojster v Ljubljani, Krojaške ulice št. 4.

Praško domače zdravilo

iz lekarne

B. Fragner-ja v Pragi,

je staro, najprvo v Pragi rabljeno domače sredstvo, ka-
tero rane ohranjuje čiste ter zabranjuje in olajšuje vnetje
in bolečine ter je ohlajuje

V lončkih po 35 kr. in 25 kr.; po pošti 6 kr. več. —
Razpošilja se sleherni dan. 46 26-6

Vsi deli ovitka imajo poleg razvidno
oblastveno potrjeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“ v Pragi.

Mala strana, na vogalu Spornereje ulice 203.

Prav dobro ohranjeni vezani kozolec

iz hrastovega lesa je v ceno na prodaj. —
Pojasnila daje kranjska stavbinska družba. 239 2-2

Domača trdka
Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse druge obleke.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjša naročila.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-5
imejteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Beli gaber (Weissbuche) in črni gaber (Schwarzbuche)

se kupuje v velikih partijah.

Naslov se izve pri administraciji tega lista.

245 3-1

Odbor „kmetijske hranilnice in posojilnice,
registrovane zadruge“

v Starem Trgu pri Ložu

sklicuje

na dan 12. malega travna (aprila) t. l.

izvanredni občni zbor,

kateri se bode vršil

v prostorih „kmetijske hranilnice in posojilnice v
Starem Trgu“ ob 4. uri popoldne.

Dnevni red:

Posvetovanje gledé preosnove (spremenitve) za-
družnih pravil §§ 5, 12 in 35, in volitev novega odbora.

K obilni udeležbi vabi

244 1-1

odbor „kmetijske hranilnice in posojilnice
v Starem Trgu pri Ložu“.

Dunajska borza.

Dne 27. marca.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	90	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	gld.	85	kr.
Avstrijska zlata renta 4%	122	gld.	50	kr.
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	gld.	95	kr.
Ogerska zlata renta 4%	121	gld.	75	kr.
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98	gld.	75	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	98 3/4	gld.	—	kr.
Kreditne delnice, 160 gld.	375	gld.	75	kr.
London vista	120	gld.	55	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	gld.	90	kr.
20 mark	11	gld.	77	kr.
20 frankov (napoleonor)	9	gld.	56	kr.
Italijanski bankovci	43	gld.	60	kr.
O. kr. cekini	5	gld.	65	kr.

Dne 27. marca.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157	gld.	75	kr.
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195	gld.	—	kr.
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	gld.	85	kr.
Tisine srečke 4%, 100 gld.	142	gld.	—	kr.
Dunavske vravnave srečke 5%	127	gld.	75	kr.
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	gld.	—	kr.
Posojilo goriškega mesta	112	gld.	—	kr.
4% kranjsko deželno posojilo	98	gld.	35	kr.
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	gld.	20	kr.
Priporočene obveznice državne železnice	221	gld.	—	kr.
južne železnice 3%	166	gld.	50	kr.
južne železnice 5%	130	gld.	30	kr.
dolenjskih železnice 4%	99	gld.	50	kr.

Kreditne srečke, 100 gld.	202	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	136	gld.	—	kr.
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18	gld.	25	kr.
Rudolfove srečke, 10 gld.	25	gld.	25	kr.
Salmove srečke, 40 gld.	69	gld.	50	kr.
St. Genois srečke, 40 gld.	71	gld.	50	kr.
Waldsteinske srečke, 20 gld.	61	gld.	—	kr.
Ljubljanske srečke	21	gld.	75	kr.
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	171	gld.	—	kr.
Akcije Ferdinandove sev. železn. 1000 gl. st. v.	3415	gld.	—	kr.
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	448	gld.	—	kr.
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	96	gld.	75	kr.
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	63	gld.	—	kr.
Montanska družba avstr. plan.	81	gld.	10	kr.
Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	161	gld.	—	kr.
Papirnih rubljev 100	127	gld.	25	kr.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariabillerstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kuranih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obretovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.